

tutionen og Kønssygdommene, gav ogsaa Anledning til Debat. Den danske Lov, der ophæver Indskrivningen og Bordeluvæsenet, hilstes som et Fremskridt, dog befrygtede man, at dens drakoniske Straffe enten vilde bringe dens Anvendelse til at blive blot paa Papiret, eller bringe dens Udøvelse til kun at rettes

mod de Prostituerede og derved skabe en ny Undtagelseslov mod Kvinderne. Imidlertid anses den danske Lov som et interessant Eksperiment, af hvis Erfaringer ogsaa de store Stater senere vil kunne drage Lære.

»Neues Frauenleben«.

Kvindernes Valgret og den offentlige Moral.

Kvinderne skal jo nu have Valgret til alle By- og Sogneraad; og dette første Skridt paa en ny Bane vil uden Tvivl blive efterfulgt af flere andre. Undertegnede er ikke fri for visse Betæneligheder i Anledning af denne betydningsfulde Begivenhed. Disse Betæneligheder bunder dog ikke i nogen Frygt for, at Kvinderne ikke skulde kunne stemme ligesaa fornuftigt som Mændene, men de har en ganske anden Aarsag. Det er jo nemlig mere og mere gaaet op for tænkende Mennesker, at det herskende politiske System ikke har holdt, hvad det lovede, — ikke har skænket Folkelagene den »Frihed og Lighed«, de sukkede efter, men tværtimod viser en sørgelig og voksende Tendens til at demoralisere Politikerne; og da denn: Bevægelse kan kendes alle vegne, hvor de »frie Forfatninger« er indførte, er der Grund til at tro, at Skylden ligger i selve Systemet. I Amerika, hvor der formelt set er mest »Frihed«, der er tillige det sørgelig parodiske ved Systemet stærkest fremtrædende, idet *Pengemagten* i Virkeligheden behersker Valgene i de forskellige Instanser; man tænke kun paa, at i Byen New York har en Bande Røvere i en Aarrække i Ly af »den almindelige Valgret« kunnet dominere Byens kommunale Liv og udsuge Borgerne paa mangfoldige Maader; saa Henry George havde ikke Uret, naar han i sin Tid bemærkede: »Vi har udviklet Maskinteknikken til en Højde af Fuldkommenhed, som ingen kunde drømme om for 50 Aar siden, men overfor Demoralisationen blandt vore Politikere synes vi at staa ligesaa hjælpeløse som Idioter«. — Nu vil det vist almindelig indrømmes, at Kvinderne ligesaa vel som Mændene er *Mennesker*; og der er derfor Grund til at frygte for, at det politiske System, der virker saa demoraliserende paa Mændene, vil

i det lange Løb øve en lignende Indflydelse paa Kvinderne, og da var vi i Sandhed kommet af Asken i Ilden. Nogen Trøst er der vel i den Kendsgerning, at Forholdstalsvalgmaaden er bleven indført, idet denne Valgmaade uden Tvivl giver noget bedre Muligheder for at faa de bedste Mænd eller Kvinder valgt; men bedst vilde det dog være, om vi, naar Kvinderne skal have Valgret til Rigsdagen, kunde faa indført den virkelige »fri Valgret« efter Overretssagfører Johan Pedersens geniale System; (jeg henviser herom til Johan Pedersens Skrifter samt til en udmærket Artikel i Tidsskriftet »Ret« for Oktober 1907 om »Kvindevalgret og Fri Valgret«). —

Men selv om det nu er sikkert nok, at et slet Valgsystem (som det vi for Tiden har til Rigsdagen), vil virke demoraliserende baade paa Mænd og Kvinder, saa følger jo dog ikke deraf, at et godt Valgsystem i og for sig kan klare hele Sagen. De aandelige og sædelige Værdier frembringes ikke paa en saa udvortes Maade som alene ved selv det bedste Valgsystem. Det kommer til syvende og sidst an paa de Mennesker, der skal bruge Systemet og fylde Formerne. Og naar da nu danske Kvinder kaldes til Deltagelse i det offentlige Liv, saa gælder det om, hvor megen Idealitet der er i dem, om deres Hjærter kan blive varme for en stor Sag, og om de vil ofre noget for den. Og her vil jeg særlig pege paa det Spørgsmaal, som i den sidste Tid atter er kommen paa Dagsordenen, nemlig *den offentlige Moral*. At den offentlige Moral synker til et Lavmaal, er jo en stor national Ulykke; thi det betyder, at Folkelivet i det hele er ved at dægnerere. En saadan Ulykke har naturligvis altid mange Aarsager; men i vore Dage vil den altid hænge sammen med Pressens Stilling og Forhold; Pressen er i Nutidens